

ובחרת בחיים

גליון שבועי במשנת מרן
האור החיים הק' זיע"א

בס"ד, גליון קע"ו, פרשת וזאת הברכה תשפ"ג

שלחן שבת עם האור החיים

ביאור סדר הפסוק: 'ה' מְסִינֵי בָּא וְזָרַח מְשֻׁעֵיר לְמוֹ הוֹפִיעַ מֵהַר פְּאָרֶן'

פני ישראל, יצאו ממנה גם שני חלקים שלא הגיעו מיד לישראל, אלא עברו דרך שעיר ופארן, ולאחר מכן הם הגיעו אל ישראל בשלמות.

'זריחה' - גדולה מ'הופעה'

לכן דקדק לומר 'זרח' ו'הופיע', ללמד שלא כל השכינה באה לשם, אלא רק שני חלקים קטנים ממנה. הטעם ששנה בלשונו, ולגבי שעיר אמר 'זרח' ולגבי פארן אמר 'הופיע', לפי שהופעה היא בחלק קטן, אך זריחה שיכת בחלק גדול יותר כמו ביציאת השמש במלא עזה, וזהו מפני שעשו בדרגה גבוהה יותר מישמעאל, לפי שעשו נולד מיצחק לאחר שכבר נתבררה הפסלת שהיתה באברהם אצל ישמעאל, ולכך גם חלק השכינה שעברה אצל עשו האירה יותר ממה שהאירה אצל ישמעאל.

עיקר השראת השכינה לישראל

בכך נתיישבו כל ההערות, שלא הקדימה התורה לומר שתחילה הלך לשעיר ופארן ורק לאחר מכן לסיני, לפי שהכל אירע בבת אחת, שהקב"ה השרה שכינתו והורידה עבור ישראל, שהם היו ששים רבוא, אלא ששני חלקים מהשראה זו העביר לישראל דרך שעיר ופארן, והוא כדי שלא יהיה להם פתחון פה לטעון מדוע לא נתנו להם את התורה. אולם הקב"ה כבר ידע שודאי לא יקבלוה, ועל כן מתחלה לא הוציא שכינתו אלא בשביל ישראל, ושני חלקים ממנה העביר דרך שעיר וישמעאל. וגם אצלם לא היתה ההארה באותה הדרגה, לכך אצל עשו נאמר 'זרח' ואצל ישמעאל 'הופיע', שהיא הארה פחותה מזריחה.

סיבת שינוי סדר הזכרת המקום, לפי שמתחלה הקדים: 'ה' מְסִינֵי בָּא' לומר שהשראת השכינה בכללות יצאה מסיני, ולגבי שעיר ופארן הקדים 'זרח' ו'הופיע' לפי שמדבר בזה על השכינה, והרי זה כאלו אמר 'ה' זרח מְשֻׁעֵיר ו'ה' הוֹפִיעַ מֵפְאָרֶן', ובמקום לחזור על תיבת ה' אמר 'וְזָרַח' וידוע שהוא חוזר אל ה' האמור קדם, ולכך הקדים בהם את הפעלה לשם המקום, לפי שהפעלה שבהם כוללת גם את ה' והשראת השכינה, והרי זה כפי שהקדים בתחילת הפסוק את ה' ל'מְסִינֵי'.

ויאמר ה' מְסִינֵי בָּא וְזָרַח מְשֻׁעֵיר לְמוֹ הוֹפִיעַ מֵהַר פְּאָרֶן וְאֵתָהּ מִרְבֵּבַת קִדְשׁ מִימִינֵנוּ אִשׁ דֵּת לְמוֹ (לג, ב).

בפסוק זה פותח משה רבנו את ברכתיו לישראל ביום מותו, ובו הוא משבח את ישראל על הסכמתם לקבל את התורה, שכן קודם קבלת התורה הציע הקב"ה את התורה לכל האומות, וכולם סירבו, ורק ישראל היא האומה היחידה שקיבלה את התורה מאתו במעמד הר סיני. זהו האמור בפסוק, שהקדים ה' לבוא לשעיר שהם בני עשו, ולפארן שהם בני ישמעאל, והללו מאנו לקבל את התורה, ורק ישראל קבלוה.

מתן תורה בשלימות - השראת השכינה

נראה לבאר בהקדם מה שיש להבין, מדוע לא ניתנה התורה לדור האבות הקדושים - אברהם ויצחק - ואם הוא מפני שהיו להם גם צאצאים רשעים, כישמעאל ועשו, אם כן מדוע לא קיבל יעקב אבינו את התורה, שהרי כל בניו היו צדיקים? אלא הביאור הוא, שכדי שיתקיים מעמד נתינת התורה כפי שהיה בהר סיני צריך שתהא השראת השכינה, ואין השכינה שורה על פחות מששים ריבוא מישראל, כפי שאמרו חז"ל (בראשית רבה עד, דברים רבה ז, ח), ואף שודאי היתה השראת השכינה גם אצל האבות, מכל מקום דרגות רבות יש בהשראת השכינה, כפי ששנינו (אבות פ"ג מ"ב) שאפלו שנים שיושבים ועוסקים בתורה שכינה שרויה ביניהם, אבל השראת השכינה בשלמות בדרגה הגבוהה ביותר היא רק כשיש ששים רבוא מישראל. לכן לא נתן הקב"ה את התורה אלא לדור יוצאי מצרים, שהיו ששים ריבוא בני ישראל.

'ה' - השראת השכינה

זהו שאמר משה בפסוק זה: 'ה' מְסִינֵי בָּא' - הכונה לשכינה הקדושה בבחינה הגבוהה ביותר, שיצאה להקביל את פני ישראל כדי לתן להם את התורה, ובאותה שעה שיצאה השכינה בסיני להקביל

גם אתם זכיתם לישועה בזכות רבנו האור החיים הקדוש?

כתבו לנו לפקס: 077-4702681

או למייל המערכת p0774702681@gmail.com

למדנו 3 דקות אור החיים הק', ונושענו!

עיני מספר דפים ועלונים, והתבוננתי בהם, והתודעתי לראשונה שהשבוע הקרוב תחול הילולת האור החיים הקדוש, ועל הניסים והמופתים הגלויים אשר אירעו לאנשים, שבעת צרת לבם, פנו אל הצדיק שיהא מליץ יושר עליהם.

הרגשתי באותו רגע, סוג של הארה גדולה ותחושה פנימית שפה תהא ישועתי, (וזה קצת מוזר עבורי שאין זו דרכי כל כך) אבל ממש נמשכתי לזה, ואמרתי לבני ביתי שיחי', בואו ונקבל על עצמינו ללמוד למשך תקופה כל יום 3-5 דקות מהאור החיים על הפרשה, לעילוי נשמת האור החיים על מנת שיהא מליץ טוב על בני, וכך קיבלנו ועשינו כבר באותה שבת.

וראה זה ישועת ה' כהרף עין, ביום ראשון קודם הטיפול, כאשר הילד עבר בדיקות דם, עינינו חזו בתדהמה, כיצד המדדים של ערכי הקרישה עלו לרמות כמעט רגילות, דבר שאף אחרי טיפול רגיל, לא היה קורה אף פעם. והילד שוחרר לביתו, ואנו מתוך הודאה ושמחה לה' יתברך, קיבלנו על עצמנו בלי נדר להמשיך להתמיד בלימוד האור החיים הקדוש. ומאז כבר 3 שנים, לא הוזקקנו לאישפוז או טיפול, מלבד בדיקות דם שיגרתיות, לוודא את המצב. ואף הילד שגדל מאז, החליט ללמוד מידי יום בספרו של האור החיים 'ראשון לציון' על יורה דעה, וברוך ה' ראינו גם ישועות גדולות, וגם תועלת רבה אישית רוחנית גבוהה, מעצם הלימוד בספרי האור החיים הקדוש.

(התפרסם במקבץ ניסים)

במשך כשנתיים וחצי, סבל בני, תלמיד תלמוד תורה, מפגיעה פתאומית בערכי קרישת הדם, דבר הגורם לסכנת נפשות ממש.

נציין כדוגמא, שנפילת שן באופן השכיח, היתה גורמת ששטפי זרמי דם גדולים יעופו לכל עבר, רחמנא ליצלן. כמובן שבעקבות כך, הוצרכנו לעיתים קרובות לאשפז את הילד בבית החולים שניידר, לקבל במשך מספר שעות עירוי של חלקי גם החסרים לו, ולהיות מושגח ומטופל אחר העירוי עד הלילה, ואז משוחררים הביתה, וחוזר חלילה, השם ירחם. אין לתאר את הצער והסבל שלנו כהורים, לראות את מצב הילד, אשר נאלץ להחסיר בלימודים, ונאלץ ללכת עקב בצד גודל, פן חלילה יקבל ולו מכה או שריטה קטנה, וכיוצא בזה. וכאן מתחילה הישועה הגדולה.

בני היה כל שבוע עובר לפחות 3 פעמים בדיקות דם, וביום חמישי לפני כשלוש שנים, הסמוך להילולת האור החיים הקדוש, אחר בדיקות דם "התבשרנו" שרמת הכדוריות דם של הילד, ירדה לטווח של סכנת חיים ממש, ועלינו לגשת לבית חולים לקבל טיפול, על מנת שלא יגרם לילד נזק, אם יחבל אפילו פצע קטן חלילה.

היות והיה זה ערב שבת קודש, ואילו היינו הולכים לטיפול היינו נצרכים לבלות את השבת בבית חולים, החלטתי שהילד ישאר בבית תחת השגחה 24 שעות שלי ושל אשתי, וביום ראשון ניגש לבית החולים.

ביום שישי בעת סעודת השבת, צדו

בְּאוֹר הַהֵלְכָה

נידון הלכתי מרתק במשנת רבינו האור החיים

מורה הוראה שאינו משבט לוי או יששכר

אלא מהנהג שבטים. א"כ איך אפשר למצוא משאר שבטים דיינים שידונו דיני נפשות. ודוחק לומר דפליג רבא ארשב"ג. דאף ת"ק לא פליג בהא. ואפשר לומר אפי' כשאמו מהנהג שבטים נמי מורה אליבא דהלכתא ובחרו אנשים שאמותיהם מהם וכן משמע שם בתוספות ישנים [ראה בקטע הבא] ע"ש. ועיין בלח"מ ריש הלכות סנהדרין עכ"ד.

ובעצם דברי הגמרא "אמר רבא: לא משכחת צורבא מרבנן דמורי אלא דאתי משבט לוי או משבט יששכר, לוי - דכתיב: (דברים לג, י) יורו משפטיה ליעקב, יששכר דכתיב: (דברי הימים א' יב, לג) ומבני יששכר יודעי בינה לעתים לדעת מה יעשה ישראל. ואימא יהודה נמי, דכתיב (תהלים ס, ט) יהודה מחקקי! - אסוקי שמעתא אליבא דהילכתא קאמינא. ומקשים העולם דבמסכת סנהדרין (צג, ב): איתא על דוד המלך שהיה משבט יהודה "זה עמו" - שהלכה כמותו בכל מקום."

וכבר הקשה כן בתוס' ישנים שם ביומא, ותירץ התוספות ישנים שדוד הוא צאצא מרים שהיא משבט לוי ולכן יכול לאסוקי שמעתא אליבא דהלכתא, וכדכתב בשיירי קרבן הנ"ל, דגם באצאצא מאמו מהני.

יורו משפטיה ליעקב ותורתה לישראל ישימו קטורה באפה וקליל על מזבחה (לג, י). ירצה, לפי שצוה שופטים וגו' לשבטיך, ואמרו רבותינו ז"ל (ספרי) שצריך שימנה דיינים לכל שבט, לזה אמר כי שבט לוי לצד מה שהוכחנו שלא נשאו פנים לאב ולאח ולבן ראויים הם להתמנות על כל שבטי ישראל, והוא אומר יורו משפטיך ליעקב בדרך כלל, כי אין לחוש שישאו פנים לשבטם יותר משבט זולתם עכ"ד. ואמרו האחרונים (ראה עיטורי חיים ועוד) לפי דברי רבינו מיושב הא דאמרינן ביומא (כו, א) דליכא מורי הוראה רק משבט לוי או משבט יששכר. ולכאורה הרי אמרינו בסנהדרין (טז, א) דכל שבט יהיה לו דיין משלו. ולפי דברי רבינו רבינו מובן דהכוונה דליכא מי שראוי להורות הוראה 'לכל ישראל' רק משבט לוי או יהודה, אבל בכל שבט בודאי יהיה מורה הוראה.

תירוץ נוסף על קושיא זו, כתב בספר שיירי קרבן (על הירושלמי מסכת מכות פרק א הלכה ח): "ובבבלי סנהדרין פ"ק (דף ט"ד) גרסינן רשב"ג א לשבטיך ושפטו מצוה בשבט לדין את שבטו. וקשה דגרסינן בבבלי יומא (כו, א) אמר רבא לא אתי צורבא רבנן דמורי אלא דאתי משבט לוי או משבט יששכר ומסיק אין מי שמסיק שמעתתא אליבא דהלכתא

חידה שבועית:

מה מבאר רבינו האוה"ח הק', הטעם שלא הקדימה התורה לומר שתחילה הלך לשעיר ופארן ורק לאחר מכן לסיני? פתרונות יש לשלוח עד יום רביעי הקרוב לכתובת מייל: p0774702681@gmail.com או לפקס: 077-4702681 על מנת להשתתף בהגרלה: 1. יש לציין כתובת מדויקת וטלפון. 2. לציין בראש הדף עבור חידון אור החיים והפרשה. 3. התשובה צריכה להיות מתוך דברי האור החיים הק' המובאים במאמר שבירש הגליון.

בין שולחי התשובות תעריך הגרלה על הספר 'פניני אור החיים'. ליקוט פניני חיים מתורתו של בעל האור החיים זצ"ל, ערוכים וסדורים לפי נושאים ועניינים, וכן פרקים מתולדותיו.

דבקים בתורת ה'אור החיים'

חשוון
שנת ה'תשע"ז

דבר יום ביטוח

"חיים פולקם חיים"

ליקוט נפלא מתורתו של רבינו האור החיים ז"ע
קטעים מותאמים לענייניו של יום על פי סדר השנה
מעשיות כחיי והליכות רבינו אור החיים
מחודשים ומועדים
מדר שבחי חיים

מארים את הנשמה

מוקד הזמנות 1800-22-55-66

להשיג בתנויות הספרים המובחרות

שבחי חיים

שבחים שנאמרו ע"י צדיקי הדורות על רבינו אור החיים
ובמעלת לימוד מתוך ספר האור החיים הק'

שבת, וכמה שנים היה לומד קדם מנחה גדולה בספר אור החיים על הסדר בכנופיא דרבנן, ואחר כך התהלים, ושוב מתפללים מנחה.
(צוואה מחיים עמוד סי' ס"ז)

רגילות בלימוד 'אור החיים' עצה לאמונה

על כן אלו הדברים שכתבנו הם עצות אמונה וראשו מגיע השמימה להזוכה ועובד ה' עבודה תמה. והעצה להרגיל את עצמו בתנ"ך עם פרוש רש"י ואור החיים, ומדרש, ושל"ה, וזוה"ק, וספרי מהר"ל מפראג, והעקר הכניעה והכנסת המורה.
(יסוד העבודה, סלאנים ח"ב פ"ו)

השתדל לסיים בסוף השנה את כל האור החיים עה"ת

מרוך האהבת ישראל מויזניץ זי"ע היה מקפיד ללמד את האור החיים הקדוש על פרשת כל שבוע. כאשר לא הספיק לסיים את כל הפרשה המשיך ללמוד אותה בשבוע הבא, בכל אפן השתדל לסיים בסוף השנה את חמשת חמשי תורה. בחמש אשר בו למד, ציין בצדו מראי מקומות של מאמרי חז"ל המזכירים באור החיים הקדוש.
(קדוש ישראל עמ' קח')

הזוכים בספר "פניני אור החיים"

(במקום "באור החיים" - שחסר כרגע במלאי)

פרשת חוקת:

ה' חיים יוסף דוד אזולאי מנשר.

פרשת בלק:

ה' ידידיה אברג'יל מבני ברק.

לימוד ושינון בתורתו של האור החיים הק'

על מנת לעודד את הלימוד וההכנה בפירוש הקדוש יוצאין מכון 'לאור באור החיים' במיזם שבועי של מבחן שבועי נושא פרסים שיערך בעזרת ה' מידי מוצש"ק בשעה 22:00 בקו טלפון ייחודי מבית פון קליק.

או איך משתתפים:

מחייגים במוצ"ש לקו הטלפון: 09-3750181
מקיימים את קוד החידון: 12972 ומצטרפים לחידון.

המשתתף שיגלה את הבקאות המרשימה ביותר יקבל ב"ה שי מיוחד.

שימו לב
חדש למסמי

וואס די רבי זאגט

הרה"ק בעל בית אהרן מקארלין זי"ע לשהיו מתקשים בהבנת פרוש במקרא היה רגיל לומר "לאמיר זעהן וואס די רבי זאגט" [הבה ונראה מה שאומר הרבין] והיתה כוונתו על הספר הקדוש אור החיים.

הרה"ק ר' ירחמיאל משה קאזניצער זצ"ל [היה נכדו חורגו של הבית אהרן] כתב, שה'בית אהרן' אמר לו בליל ששי קדם שהלך לישן בזה"ל "זאלסט לערנן אור החיים" ראה ללמוד אור החיים.
(פניני אור, ע"פ מה שמע מהרה"ח ר' יוסף ציינווירט שליט"א ובכתבי הרה"ק ר"מ קאזניצער זצ"ל)

לימוד אור החיים קדם מנחה בערב שבת קדש

בנו של הצדיק רבי חיים פאלאג'י זי"ע כותב בספרו אודות מנהגו של אביו, 'בליל הששי לא עבר עליו מבלי לקרות פרק אחד ממשנה עם פרוש הרמב"ם והרב עובדיה מברטנורה על הסדר, החל וגמור, וליום הששי קבע ישיבה ללמד טור ובית יוסף ובית חדש בהלכות

ראה נא עד היכן מסוגל ילוד אשה להתעלות

סיפר הגה"ח רבי יוסף בעריש ויינברגר זצ"ל:

פעם אחת נכנסתי אל הקודש פנימה אצל הרה"ק הישועות משה מויזניץ זי"ע, בליל ז' באדר. וראיתו כשהוא כולו לוהט כאש להבה, והנה שואל אותי הראית את דברי ה'אור החיים' הק' על הכתוב (דברים לג, א) "וזאת הפְּרָכָה אֲשֶׁר בְּרַךְ מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹקִים" הוא הורה לי להוציא את ספר אוהחה"ק מארון הספרים, והראה לי באצבע את המאמר, וזה לשונו הקדוש:

"יתבאר הכתוב על דרך אומנם ז"ל (ערכין יז.) וזה לשונם: אם יבוא הקדוש ברוך הוא לישב בדין עם אברהם יצחק ויעקב אינם יכולים לעמוד בפניו ע"כ. הא למדת, כי מה שמועילים הצדיקים במעשיהם ובהתעצמותם בעולם הזה, אינו אלא לזכות מכח הרחמים, אבל בדין לא, וכמאמר דוד (תהלים קמ"ג) ואל תבוא במשפט את עבדך כי לא יצדק לפניך כל חי, פירוש כל צדיק שיקרא חי. וכאן הודיע הכתוב, כי צדיק זה (משה רבינו) נתעצם ופעל הטוב אפילו בערך בחינת הדין הרמוז באלקים, והוא אומרו "איש האלקים", ואם יבוא ה' לעמוד עמו בדין - יוכל, כי הפליא לעשות הטוב והישר עכלה"ק.

והפטיר הישועות משה': "קודש קדשים!" ראה נא עד היכן מסוגל ילוד אשה להתעלות - ראה נא עד היכן מסוגל ילוד אשה להתעלות! (זיך אויסארבעטן). ושוב חזר רבינו על המאמר הלז כשאר יוקדת אוחזתו.

(עדות ביהוסף - ז' אדר)

חייגו: 073-2951871

להאזנה לשיעורי הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א

מחוברים לחיים

תורמים סטים ורואים ישועה

לפרטים: 02-8043333